

ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

KOSZYK WIELKANOCNY

Proszę przeczytać tekst i zdecydować czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe.

Gdy wiosna budzi się na dobre i nadchodzi Wielkanoc, w Polsce zaczyna się koszykowa mobilizacja. Wiklinowe koszyczki, biała serwetka, trochę bukszpanu i cała masa pyszności – czyli święconka, jedna z naszych najbardziej smakowitych i symbolicznych tradycji.

Nie każdy wie, że tradycja święcenia pokarmów sięga czasów pogańskich. Wtedy jeszcze nikt nie mówił o Wielkiej Sobocie, ale już celebrowano odrodzenie przyrody i nadejście nowego życia. Z czasem zwyczaj ten został zaadaptowany przez chrześcijaństwo i zyskał nowe, religijne znaczenie. Co ciekawe, pierwsza święconka zawierała tylko jeden składnik – był to... pieczony baran. Z czasem zastąpiono go symboliczną figurką – najpierw z ciasta lub masła, później z cukru, a dziś często też z czekolady.

W średniowieczu do baranka zaczęto dodawać inne produkty: masło, chleb i jajka, a w późniejszych stuleciach także miód, wino, a nawet piwo (czyli coś dla ciała i dla ducha). Święconka od zawsze była połączeniem symboliki, tradycji i... kulinarnego kunsztu.

Dziś koszyczek wielkanocny to prawdziwy mały festiwal smaków i znaczeń. Wkładamy do niego:

- Jajka – najlepiej ugotowane w łupinach cebuli. Symbol życia, odrodzenia i płodności.
- Baranka – z chorągiewką „Alleluja”, jako znak zwycięstwa życia nad śmiercią.
- Chleb – symbol życia, dobrobytu i pomyślności.
- Sól – chroni przed zepsuciem, symbol mądrości i oczyszczenia.
- Chrzan – dla siły i odwagi (a także dla tych, co lubią łezkę w oku przy stole).
- Wędliny i kiełbasy – znak obfitości po poście.
- Babka (w wersji mini) lub kawałek mazurka – bo bez słodkości nie ma świąt.

Całość dekorujemy zielonymi gałązkami bukszpanu i przykrywamy białą serwetką. Koszyczek gotowy!

Wielka Sobota to dzień, w którym całe rodziny – od maluchów po seniorów – ruszają do kościoła z koszyczkiem w ręku. Czasem święcenie odbywa się też przed kościołem, zwłaszcza gdy pogoda dopisuje, a frekwencja bije rekordy.

Poświęcone jedzenie trafia następnego dnia na wielkanocny stół. Śniadanie rozpoczynamy od podzielenia się jajkiem – trochę jak opłatkiem w Wigilię – i składamy sobie życzenia. A potem? Potem jest już tylko jedzenie, rozmowy, wspomnienia i błogi odpoczynek.

Choć święconka to typowo polska tradycja, spotkać ją można także m.in. na Słowacji, w Austrii, Niemczech, na Białorusi i wszędzie tam, gdzie mieszkają Polacy. Bo jak się okazuje – niezależnie od szerokości geograficznej – koszyczek z chlebem, barankiem i jajkiem to trochę taki symbol domu.

Prawda czy fałsz?

1. Pierwsze koszyczki wielkanocne zawierały miód i wino jako główne składniki.	☐	P F	☐
2. Symboliczny baranek w święconce początkowo był wykonany z cukru.	☐	P F	☐
3. W średniowieczu do święconki dodawano tylko produkty pochodzenia zwierzęcego.	☐	P F	☐
4. Chrzan w koszyczku symbolizuje oczyszczenie i płodność.	☐	P F	☐
5. Jajka w koszyczku najlepiej gotować w łupinach cebuli – zgodnie z tradycją.	☐	P F	☐
6. Tradycja święconki jest spotykana także poza Polską, np. na Słowacji i Białorusi.	☐	P F	☐
7. Poświęcone jedzenie trafia na świąteczny obiad w Poniedziałek Wielkanocny.	☐	P F	☐